

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 6 grudnia 2017 r.

Pozycja 268

POSTANOWIENIE

z dnia 20 września 2017 r.

Sygn. akt Ts 96/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Henryk Cioch – przewodniczący i sprawozdawca
Andrzej Zielonacki
Grzegorz Jędrejek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 czerwca 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej Sp. z o.o. z siedzibą w P.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 28 kwietnia 2017 r. (data nadania) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej: skarżąca, spółka) wystąpiła o stwierdzenie, że art. 491² ust. 1 w zw. z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 2171, ze zm.; dalej: prawo upadłościowe) są niezgodne z art. 45 ust. 1 Konstytucji. Ponadto skarżąca zarzuciła, że art. 491² ust. 1 w zw. z art. 54a ust. 1 oraz art. 491² ust. 1 w zw. z art. 26 ust. 1 w zw. z art. 54a ust. 1 prawa upadłościowego naruszają art. 78 w zw. z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 176 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Postanowieniem z 13 czerwca 2017 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 21 czerwca 2017 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że – jak wynika z uzasadnienia obu orzeczeń wydanych w sprawie skarżącej – wniesione przez nią zażalenie na postanowienie o ogłoszeniu upadłości dłużnika zostało złożone po terminie i na tej podstawie odrzucono środek zaskarżenia. Niezależnie od powyższego Trybunał ustalił, że skarżąca w rzeczywistości kwestionowała ograniczenie podmiotowe i przedmiotowe kręgu osób uprawnionych do wniesienia zażalenia na postanowienie o ogłoszeniu upadłości. Tymczasem badanie postulatów *de lege ferenda* pozostaje poza zakresem kognicji Trybunału Konstytucyjnego. Ze względu na odmowę nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek o wydanie postanowienia tymczasowego w sprawie zawieszenia wykonania postanowienia Sądu Rejonowego w B. z października 2016 r. o ogłoszeniu upadłości dłużnika skarżącej.

Na postanowienie z 13 czerwca 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej spółka złożyła – w ustawowym terminie – zażalenie, w którym zaskarżyła to rozstrzygnięcie w całości oraz wniosła o jego uchylenie i nadanie skardze konstytucyjnej dalszego biegu, a także o wydanie postanowienia tymczasowego.

Skarżąca zarzuciła, że termin na wniesienie zażalenia określony w art. 54a ust. 1 prawa upadłościowego w ogóle nie odnosił się do złożonego przez spółkę merytorycznego zażalenia na postanowienie o ogłoszeniu upadłości jej dłużnika. Zdaniem skarżącej Trybunał bezpodstawnie przyjął, że „przedmiot skargi stanowią zarzuty pozostające poza zakresem kognicji Trybunału Konstytucyjnego” oraz że zarzuty skargi są oczywiście bezzasadne.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w zw. z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

W pierwszej kolejności Trybunał odniósł się do zawartego w zażaleniu zarzutu, że nie ma związku pomiędzy terminem określonym w art. 54a ust. 1 prawa upadłościowego a przedmiotem skargi konstytucyjnej. Tymczasem sama spółka uczyniła art. 54a ust. 1 prawa upadłościowego przedmiotem wniesionej do Trybunału skargi konstytucyjnej. Zgodnie z zakwestionowanym przepisem wierzycielowi w terminie tygodnia od dnia obwieszczenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości w Rejestrze, a wierzycielowi, którego siedziba lub miejsce zwykłego pobytu w dniu otwarcia postępowania znajdowały się za granicą, w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości w Rejestrze przysługuje zażalenie na postanowienie o ogłoszeniu upadłości wyłącznie w części dotyczącej jurysdykcji sądów polskich.

Natomiast w uzasadnieniu ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie skarżącej (postanowienia ze stycznia 2017 r. Sądu Okręgowego w B.) sąd podkreślił: „należało wskazać przede wszystkim, iż zażalenie wierzyciela [czyli skarżącej] na postanowienie o ogłoszeniu upadłości zostało złożone dnia 15 listopada 2016 roku. Obwieszczenie o ogłoszeniu upadłości zostało zaś dokonane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym z października 2016 r. Jak słusznie podkreślił Sąd Rejonowy, zażalenie powyższe zostało zatem złożone po upływie terminu przewidzianego przez art. 54a ust. 1 Prawa upadłościowego, który upłynął dla wierzyciela w niniejszej sprawie 24 października 2016 r. Już to samo w sobie stanowiło wystarczającą podstawę do odrzucenia zażalenia”.

Nie ulega zatem wątpliwości, że – wbrew twierdzeniom skarżącej zawartym w zażaleniu – art. 54a ust. 1 prawa upadłościowego miał zastosowanie w sprawie spółki i był podstawą odrzucenia zgłoszenia wierzyciela jako wniesionego po upływie ustawowego terminu. Słusznie zatem w zakwestionowanym rozstrzygnięciu Trybunał uznał, że spółka nie dochowała należytej staranności na etapie postępowania przed sądami powszechnymi, a wniesiona skarga konstytucyjna jest próbą skorygowania zaniedbań, do których doprowadziła lub jej pełnomocnik.

Ponadto Trybunał stwierdza, że spółka nie zakwestionowała skutecznie stanowiska wyrażonego w uzasadnieniu postanowienia z 13 czerwca 2017 r., zgodnie z którym skarga w rzeczywistości dotyczyła ograniczenia kręgu podmiotów uprawnionych do zaskarżenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości pod względem podmiotowym (zaskarżenie art. 491²

ust. 1 w zw. z art. 26 ust. 1 prawa upadłościowego w zakresie, w jakim nie czynią wierzyciela osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, który nie zgłosił wniosku o ogłoszenie upadłości, uprawnionym do wniesienia zażalenia) i przedmiotowym (zarzut niekonstytucyjności art. 491² ust. 1 w zw. z art. 54a ust. 1 oraz art. 491² ust. 1 w zw. z art. 26 ust. 1 w zw. z art. 54a ust. 1 prawa upadłościowego przez to, że przyznają wierzycielowi osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, który nie zgłosił wniosku o ogłoszenie jej upadłości, prawo do zaskarżenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości wyłącznie w części dotyczącej jurysdykcji sądów polskich). Tymczasem – co trafnie zostało wskazane w zaskarżonym orzeczeniu – badanie postulatów *de lege ferenda* pozostaje poza zakresem kognicji Trybunału Konstytucyjnego.

W związku z tym Trybunał prawidłowo uznał w uzasadnieniu postanowienia z 13 czerwca 2017 r., że zarzuty skargi konstytucyjnej są oczywiście bezzasadne.

Ponadto nie można zgodzić się z twierdzeniami zawartymi w zażaleniu, że omyłkowe wskazanie błędnej podstawy prawnej w końcowej części uzasadnienia postanowienia o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej miało wpływ na prawidłowość wydanego orzeczenia.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że wniesione zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, dlatego zgodnie z art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK postanawia jak w sentencji.